

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Quibusdam præmissis conclusio affirmativa statuitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

quid prius esse existens, quam sit productum, conceditur. Esse tendens ad existentiam, negatur. Tendere enim ad existentiam, non est esse factum, sive productum, sed fieri, sive produci.

54. Obijcies quarto: Unio humanitatis non est facta ad aliquid absolutum & commune toti Trinitati, alias tres personae Sanctissimae Trinitatis fuissent incarnatae: Sed existentia est aliquid absolutum & commune tribus personis, ut enim in *Disp. 3. art. 6.* Tractatu de Trinitate ostendimus, in divinis non dantur tres existentiae relativae, sed unica absoluta, per quam tres personae Sanctissimae Trinitatis existunt: Ergo unio humanitatis non est facta ad increatam Dei existentiam, sed duntaxat ad ejus subsistentiam & personalitatem.

55. Respondeo distinguendo Majorem: Unio humanitatis non est facta ad aliquid absolutum, primario & immediate, concedo Majorem. Secundario & mediate, nego Majorem; humanitas enim fuit assumpta primario ad ipsam subsistentiam personalem Verbi Divini; secundario vero & mediate ad subsistentiam absolutam, sive ad existentiam communem tribus personis Sanctissimae Trinitatis, ut articulo precedenti declaravimus. Nec tamen ex hoc sequitur, tres personas Sanctissimae Trinitatis fuisse incarnatas, etiam secundario; quia (ut ibidem expendimus) ad hoc requireretur, quod terminus primarius Incarnationis esset aliquid absolutum & commune tribus personis. An vero humanitas subsistentiae absolutae, subindeque existentiae, primario & immediate uniri poterit? articulo sequenti dicemus.

56. Obijcies ultimo: Nulla divina perfectio potest actuare naturam creatam: Sed existentia divina non potest humanitatem Christi existentem reddere, nisi illam actuet: Ergo non potest illi uniri, nec illam existentem constituere. Major pater, nam ideo non potest divina essentia esse actus naturae creatae, quia creatam actuare naturam, imperfectionem importat: Ergo id repugnat omni perfectioni divinae. Minor probatur primo: Existentia ex proprio conceptu est actus ultimus in linea essendi: Ergo non potest naturam aliquam existentem constituere, nisi aut per identitatem, aut per physicam actionem: Sed cum natura creata existentia divina identificari non potest: Ergo ut illam existentem constituat, debet illam actuare. Secundo, Essentia creata comparatur ut potentia ad existentiam per quam redditur existens: Ergo existentia illam existentem constituens, necessario ad ipsam comparatur ut actus, & consequenter non stat existentiam divinam, naturam creatam existentem constituere, sine illius actione.

57. Respondeo distinguendo Majorem: Nulla divina perfectio potest actuare naturam creatam, per informationem intrinsecam, concedo Majorem. Per intrinsecam terminationem, nego Majorem, & sub eadem distinctione Minoris, nego Consequentiam. Nam existentia ex suo formali conceptu non petit actuare informativè, sed tantum terminativè: licet autem perfectionibus divinis repugnet uniri cum natura creata, tanquam actus informantes, non tamen illis repugnat uniri, ut actus complentes & terminantes; nam isto modo unitur cum natura creata personalitas divina. Nec contra hanc distinctionem obstat probatio Majoris, nam essentia sub conceptu essentiae non potest aliquam actuare naturam, nisi per identitatem, vel physicam informationem; &

A quia isti modi actuandi naturam creatam, imperfectionem Deo repugnantem important, ideo essentia divina sub conceptu essentiae, non potest esse actus naturae creatae. Nec magis obstant duae probationes Minoris. Non prima, nam existentia ex proprio conceptu formali non est actus ultimus informans, sed actus ultimus terminans. Nec secunda, essentia enim per ordinem ad existentiam, secundum formalem existentiae conceptum, non est potentia informabilis, sed potentia terminabilis; licet respectu existentiae creatae propriae, quae terminatur sine informatione non potest, potentia informabilis sit.

B

ARTICULVS III.

An Deus, ut communis tribus personis, ratione subsistentiae absolutae, possit alienam naturam assumere.

§. I.

Quibusdam praemissis conclusio affirmativa statuitur.

Certum est quod si Deus non esset trinus in personis, sed unus, & una tantum personalitate absoluta gauderet, posset alienam naturam assumere, illique immediate uniri, nam esset in illo casu eadem omnipotentia in Deo, quae cum Deo conveniat pro prior ad relationes & personas, eadem perseveraret, etsi per impossibile in Deo tres personae relationibus distinctae non essent. Similiter in illa hypothese personalitas absoluta, quae Deus constitueretur in ratione personae, non minus esset infinita in terminando, quam sit modo proprietates relativa; cum infinita vis in terminando, non à relationibus, sed à natura, vel subsistentia absoluta, in subsistentiis relativis imbibita, tanquam à prima radice oriatur, ut articulo precedenti, conclusione 4. declaravimus. Unde D. Thomas hic art. 3. ad 2. ait, quod etiam circumscriptis per intellectum personalitatis trium personarum remanebit in intellectu una personalitas Dei, ut Iudei intelligunt, ad quam poterit terminari assumptio, sicut nunc dicimus eam terminari ad personam Verbi. Solùm ergo difficultas est & controversia inter Theologos, an supposito quod sint in Deo, ut fides docet, tres personae proprietatibus relativis constitutae, possit natura divina, vel hic Deus, ut communis tribus personis, ratione subsistentiae absolutae, assumere alienam naturam, illique immediate uniri: Negant Vazquez, Zuniga, Meratius, & alij, qui existimant non dari in divinis aliquam subsistentiam absolutam, communem tribus personis, ac propriam naturae divinae, sed tres tantum subsistentias relativas, quibus constituuntur personae, agnoscunt. Alij cum Capreolo, licet concedant in Deo subsistentiam absolutam, negant tamen Deum posse per illam immediate terminare naturam creatam, eo quod talis subsistentia non sit incommunicabilis. Alij vero Thomistae contendunt, posse de potentia absoluta naturam creatam immediate assumi à Deo ut tribus personis communi, ratione subsistentiae absolutae quae de facto natura divina subsistit, etsi talis subsistentia incommunicabilitatem non tribuat, sed illa à relationibus oriatur. Ita Cajetanus, Medina, Alvarez, Nazarius, Cipullus, & alij, cum quibus

Dico, Deum ut communem tribus personis,

ratione subsistentiæ absolutæ, posse alienam naturam assumere, illique immediatè uniri, subsistentiis relativis eam solum secundariò terminantibus.

59. Probatur primò conclusio ratione fundamentali. Quod est ratio subsistendi Deo in natura propria, potest etiam esse illi ratio subsistendi in natura aliena: At subsistentia absoluta, quam huic Deo ut communi tribus personis convenire ex Tractatu de Trinitate supponimus, est illi ratio subsistendi in natura divina, ut relationibus & personis præintellecta: Ergo ratione illius potest subsistere in natura creata, & consequenter ratione illius potest naturam creatam sibi assumere, illique immediatè uniri. Minor patet, Major autem ostenditur primò. Non alia de causa subsistentia relativa Verbi est illi ratio subsistendi in natura creata, nisi quia ratione illius subsistit per se primò in natura divina infinita: Ergo omne quod est Deo ratio subsistendi per se primò in natura propria, potest illi esse ratio secundariò subsistendi in natura aliena. Secundò, Id quod continet eminenter subsistentiam creatam, potest esse ratio supplens effectum illius, & consequenter subsistendi in natura creata: Sed quod est Deo ratio per se primò subsistendi in natura divina, eminenter continet subsistentiam naturæ creatæ: Ergo potest esse ratio subsistendi in illa. Tertiò, Subsistentia Verbi non est ratio subsistendi in natura creata, quia relativa est, sed quia in propria linea infinita: At quod est Deo ratio subsistendi, in natura propria, est infinitum in linea subsistendi: Ergo potest esse Deo ratio subsistendi in natura creata.

60. Dices cum Capreolo, subsistentiam Verbi ideò esse rationem subsistendi in natura creata, quia cum ipsa incommunicabilis sit, continet eminenter creatam personalitatem; subsistentia verò absoluta communicabilis est, atque adeò continere non potest eminenter personalitatem creatam, de cuius conceptu est incommunicabilitas.

Sed contra primò: Personalitas creata duo præstat naturæ, nempe subsistere in se per independentiam à sustentante, & esse incommunicabilem supposito alterius naturæ: Sed quamvis subsistentia absoluta non contineat illam eminenter sub conceptu incommunicabilis, continet illam eminenter, quoad perfectiorem independentiæ: Ergo potest quoad hoc illius effectum supplere, & consequenter esse ratio subsistendi in natura creata quoad hoc subsistentiæ munus.

Secundò, Subsistentia relativa, ratione illius quod exprimit, non continet eminenter personalitatem creatam sumptam adequatè, id est prout includit perfectiorem independentiæ, & perfectiorem incommunicabilitatis, sed solum quantum ad inadæquatam rationem, nempe incommunicabilis, & ratione hujus immediatè unitur humanitati, & est Verbo ratio subsistendi in illa: Atqui etiam subsistentia absoluta continet eminenter inadæquatè personalitatem creatam, nimirum quantum ad perfectiorem independentiæ: Ergo poterit illam inadæquatè sumptam supplere, & esse Deo ratio subsistendi in natura creata. Tertiò, Licet subsistentia absoluta non sit incommunicabilis, constituit naturam divinam subsistentem, & est huic Deo ratio subsistendi in illa: Ergo pariter, quamvis sit communicabilis, poterit Deo esse ratio subsistendi in natura creata.

61. Probatur secundò conclusio ex fundamentis articulo præcedenti statutis: Nam ut ibidem con-

Tom. IV.

A clusione 4. ostendimus, tota vis terminandi quæ est in subsistentia relativa Verbi Divini, oritur radicaliter à subsistentia absoluta, in illa transcendentaliter inclusa: Ergo à fortiori talis subsistentia absoluta habet vim terminandi per seipsam immediatè naturam humanam. Unde sicut non obstante intimâ & mutuâ inclusione subsistentiæ absolutæ in relativa, & relativæ in absoluta, potest relativa per se primò & immediatè terminare naturam, absolutâ æquè primò non terminante: ita ex adverso potest subsistentia absoluta terminare per se primò & immediatè naturam humanam, subsistentiis relativis eam solum secundariò terminantibus.

§. II.

Solvuntur objectiones.

62. Contra istam conclusionem Vazquez hic disputatione 27. cap. 2. sic arguit. Concilia & SS. Patres non cognoverunt possibilem unionem aliam naturæ creatæ cum Deo, nisi vel in natura, vel in persona: Sed unio cum hoc Deo ratione subsistentiæ absolutæ, nec est unio in natura, nec in persona: Ergo impossibilis censetur à Conciliis & Patribus. Minor videtur manifesta. Majorem autem probat primò, quia nullius alterius unionis mentionem unquam fecerunt.

63. Secundò, quia Concilium Toletanum 6. & 11. in confessione fidei, ex eo quod unio humanitatis cum Verbo non sit facta in natura, infert factam esse in persona: Sed si alia unio præter istas esset possibilis, consequentia à Concilio facta, bona non esset: Ergo censuit Concilium nullam aliam unionem esse possibilem.

64. Tertiò, Anselmus lib. de Incarnatione Verbi cap. 4. post medium arguens contra quendam hæreticum asserentem Incarnato Filio Dei, necesse fuisse incarnari Patrem & Spiritum Sanctum, infert ipsum censuisse unionem factam esse non in persona, sed in natura: At si præter unionem cum Verbo in persona, & unionem in natura, esset possibilis unio cum hoc Deo ut communi tribus personis, ratione subsistentiæ absolutæ, hæc Anselmi consequentia non valeret, nam per hoc quod unio fuisset facta cum subsistentia communi, salvaretur necessitas Incarnationis Patris, Filio incarnato: Ergo ex mente Anselmi, præter unionem in persona & in natura, non est alia possibilis.

65. Denique probatur ex D. Thoma quæst. præcedenti art. 2. in corp. ubi sic ait: *Omne igitur quod inest alicui persone, sive pertineat ad naturam ejus, sive non, unitur ei in persona: si ergo humana natura Verbo Dei non unitur in persona, nullo modo ei unitur, & sic totaliter tollitur Incarnationis fides.* At si esset possibilis unio cum hoc Deo, ratione subsistentiæ absolutæ, ex eo quod humanitas non fuisset Verbo unita in natura, nec in persona, malè inferret D. Thomas nullo modo esse unitam, quandoquidem restaret alius modus unionis possibilis: Ergo ex D. Thoma non est possibilis alia unio humanitatis cum Deo, præter unionem in natura, & in persona.

66. Respondeo negando Majorem, & ad primam illius probationem, prætermisso Antecedente, nego Consequentiam; quod enim alterius unionis mentionem Patres non fecerint, non est quòd illam impossibilem judicaverint, sed quia Hæretici contra quos agebant, Eutichiani scilicet

Qq q iij